

Брюксел, 11.6.2018 г.
COM(2018) 481 final

2018/0256 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за сключване на споразумение под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Кралство Мароко за изменение на протоколи № 1 и № 4 към Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна

{SWD(2018) 346 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

От близо половин век Европейският съюз и Мароко са установили обогатяващо и многостранно партньорство, което се изразява по-специално в Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна¹ (наричано по-долу „споразумението за асоцииране ЕС—Мароко“ или „споразумението за асоцииране“), влязло в сила през 2000 г. Със споразумението под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Кралство Мароко² (наричано по-долу „споразумението за либерализация“), влязло в сила на 2012 г., в споразумението за асоцииране бяха въведени мерки за либерализация по отношение на селскостопански продукти, преработени селскостопански продукти, риба и рибни продукти.

Също така по силата на това привилегировано партньорство през 2008 г. на Мароко бе предоставен „напреднал статут“, с който се утвърждава стабилността на двустранните връзки и споделените от двете страни амбиции и ангажименти с цел постигане на напредък по съвместните им инициативи като доброто управление и социално-икономическите реформи.

Едновременно с това Съюзът последователно потвърждаваше ангажимента си за разрешаването на спора в Западна Сахара. Той не признава суверенитета на Кралство Мароко над Западна Сахара, но изцяло подкрепя положените усилия от Генералния секретар на Организацията на обединените нации и от личния му пратеник за подпомагане на страните да постигнат справедливо, трайно и взаимноприемливо политическо решение, при което да се предвиди самоопределението на народа на Западна Сахара в рамките на споразумения в съответствие с принципите и целите на Устава на Организацията на обединените нации, така както са залегнали в резолюциите на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации, и по-специално неговите резолюции 2152 (2014 г.) и 2218 (2015 г.).

С решението си от 21 декември 2016 г. по дело C-104/16 P³ Съдът на Европейския съюз постанови, че споразумението за асоцииране и споразумението за либерализация, сключени между Съюза и Мароко, не се прилагат по отношение на Западна Сахара.

След решението на Съда практиката да се прилагат де факто предвидените в споразумението за асоцииране и неговите протоколи търговски преференции по отношение на продуктите с произход от Западна Сахара, която е несамоуправляваща се територия, не можеше да продължава, освен ако не се изменят протоколи № 1 (достъп до пазара на Съюза на марокански селскостопански продукти, преработени селскостопански продукти, риба и рибни продукти) и № 4 (относно правилата за

¹ ОВ L 70, 18.3.2000 г., стр. 2.

² Споразумение под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Кралство Мароко за реципрочни мерки за либерализация по отношение на селскостопански продукти, преработени селскостопански продукти, риба и рибни продукти, за замяна на протоколи № 1, № 2 и № 3 и приложенията към тях и за изменение на споразумението за асоцииране (ОВ L 241 от 7.9.2012 г., стр. 2).

³ Решение на Съда от 21 декември 2016 г., Съвет/Front Polisario, C-104/16 P, ECLI:EU:C:2016:973.

произход), така че да се постанови, че продуктите с произход от Западна Сахара се третират по-същия начин като получените в Мароко.

На 29 май 2017 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори с цел осигуряване на законово основание за предоставяне на преференции на продуктите с произход от Западна Сахара и прие указания за водене на преговори. Бяха проведени два кръга преговори. Първият се състоя на 15 и 16 юни 2017 г., а вторият — на 18 юли 2017 г. Главните преговарящи подписаха проекта за споразумение на 31 януари 2018 г.

С настоящото предложение се изменят протокол № 4 и протокол № 1 към споразумението за асоцииране ЕС—Мароко, за да се изпълнят изискванията на решението на Съда от 21 декември 2016 г. и да се осигури законово основание за предоставяне на преференции на продуктите от Западна Сахара.

Целта на предложението е да се избегнат смущенията в търговията със Западна Сахара, като се запази стабилно ниво на достъп до пазара на Съюза и без да се предоставят каквито и да било нови преференции. То е насочено по-специално към улесняване на икономическото развитие на Западна Сахара, като на износа ѝ към Съюза се осигури същото третиране като това на износа на продукти с марокански произход. Следователно с такива мерки ще се избегне поставянето на Западна Сахара в неблагоприятно конкурентно положение и загубата ѝ по този начин на инвестиционни възможности по отношение на съседните държави, които се ползват с тарифни преференции на различни основания (в рамките на споразумения за асоцииране или на Общата система за преференции).

На последно място, следва да се подчертае, че постановеното на 27 февруари 2018 г. решение на Съда на Европейския съюз по дело C-266/16 се отнася за споразумението за партньорство в областта на рибарството между Съюза и Мароко, като този въпрос е различен от въпроса за достъпа до пазарите, разглеждан в споразумението за асоцииране и съответно в настоящото предложение.

Приема се, че всяко споразумение е временно в очакване на разрешаването на спора в рамките на Организацията на обединените нации и съгласно съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН. В този контекст се отбелязва, че в споразумението е предвидено, че то се сключва, без да се засягат съответните позиции на Европейския съюз относно статута на Западна Сахара и на Кралство Мароко относно посочения регион.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящото предложение е в съответствие с настоящата търговска политика. Следва да се отбележи, че до 21 декември 2016 г., на която дата Съдът постановява решението си по дело C-104/16 P, митническите власти де факто са прилагали преференции по отношение на продуктите от Западна Сахара със сертифициран марокански произход. На Мароко, както и на Западна Сахара няма да бъде предоставяна никаква нова търговска преференция в сравнение с тези, с които на практика са разполагали преди 21 декември 2016 г., като целта е просто да се разшири обхванатата от преференциите географска зона, а не да се изменят обхванатите от преференциите обем или продукти.

Предложението е в съответствие с общите цели на Европейската политика за съседство, доколкото допринася за подобряване на търговските и икономическите отношения в региона на южното съседство в дух на тясно сътрудничество. То също така е в

съответствие с всеобхватната политика на Съюза по отношение на Мароко, която е насочена към укрепване на привилегированото партньорство с тази държава, без да се предопределя резултатът от провежданата от Организацията на Обединените нации процедура по отношение на Западна Сахара.

Възможността обхватът на търговските преференции да бъде по-широк от териториите на договарящите се страни не представлява прецедент, тъй като споразумението за асоцииране ЕС—Мароко включва две съвместни декларации, в които се посочва, че продуктите с произход от Република Сан Марино и от Андора „се приемат от Мароко като продукти с произход от Общността по смисъла на споразумението“.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Тарифните преференции, предоставени на Мароко с протоколи № 1 и № 4, при определени условия могат да бъдат разширени, като обхванат продуктите от Западна Сахара, при условие че съществува подходящо правно основание. Приложеният проект на споразумение има за цел именно установяването на правно основание. Изменението на съответните протоколи на споразумението за асоцииране дава също така възможност предоставянето на тарифните преференции на Съюза да се основава на оценка на ползите за местното население и на зачитането на правата на човека.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание за сключването на споразумението е член 207 във връзка с член 218, параграф 6, буква а), подточка i) и член 218, параграф 8, първа алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), тъй като се отнася за въпрос от областта на общата търговска политика.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Общата търговска политика е от изключителната компетентност на Съюза (член 3, параграф 1 от ДФЕС) и съгласно член 5, параграф 3 от ДЕС принципът на субсидиарност не се прилага по отношение на областите, които попадат в изключителната компетентност.

- **Пропорционалност**

Предложението е пропорционално на повдигнатия въпрос. Споразумението няма да измени съществуващата преди решението на Съда от 21 декември 2016 г. степен на достъп до пазара на Съюза на продуктите с произход от Западна Сахара. Правилата за произход са определени в протокол № 4 към споразумението за асоцииране; същият се изменя, за да се постигне преследваната цел и да се отговори в разумен срок на настоящата търговска несигурност, която засяга износа към Съюза на продукти от Западна Сахара, без да се засяга провежданата от Организацията на Обединените нации процедура по отношение на Западна Сахара и без да се предопределя окончателният изход от спора.

Следователно предложението за решение на Съвета за сключване на споразумение под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Кралство Мароко за изменение на протоколи № 1 и № 4 към Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна,

и Кралство Мароко, от друга страна, не надхвърля необходимото или подходящото за постигането на определените цели.

- **Избор на инструмент**

Съответните протоколи могат да бъдат изменени единствено със споразумение между страните. Това се отнася и за сътрудничеството между органите, което се изисква за прилагане на търговските преференции.

Споразумението е под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Кралство Мароко. Споразумението между Европейския съюз и Кралство Мароко е единственото средство, с което може да се гарантира, че при вноса на продукти с произход от Западна Сахара те могат да се ползват от притежаването на преференциален произход с оглед на факта, че мароканските органи са единствените, които могат да гарантират спазването на правилата, необходими за предоставянето на такива преференции.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Оценка на въздействието**

По искане на Съвета Комисията оцени потенциалното въздействие на споразумението върху устойчивото развитие, по-специално с оглед на ползите и неблагоприятните последици от тарифните преференции, предоставени на продуктите от Западна Сахара, по отношение на нейния народ.

Службите на Комисията бяха изправени през методологически ограничения от различен характер. На първо място, като цяло статистическата информация относно Западна Сахара остава непълна и разнородна. Друго ограничение е свързано с практиката, която е преобладавала до постановяването на решението на Съда на Европейския съюз на 21 декември 2016 г. Всъщност тъй като внасяните в Съюза стоки от Западна Сахара са се ползвали де факто със същите преференции като стоките с произход от Мароко, по принцип не е възможно да се разграничи вносът от Мароко от този от Западна Сахара. Освен това самият израз „засегнатото население“ е обект на различни, дори различаващи се тълкувания⁴. Той може да означава населението, което живее на територията — това е мароканското тълкуване, при което не се прави разлика между жителите на етническа/общностна основа. Той може да означава и жители, определени по-специално на етническа/общностна основа (сахрави); в този случай засегнатото население може поне отчасти да се състои от лица, които живеят извън Западна Сахара (бежанци), а някои живеещи понастоящем неотдавна установили се лица биха могли да не са част от него. Това тълкуване е възприето по-специално от Фронта Полисарио.

Вярно е, че народът на Западна Сахара притежава правото на самоопределение, но от една страна, Европейският съюз не е този, който трябва да извърши преброяване на този народ, и от друга страна, в документите на ООН, свързани с икономическите дейности на несамоуправляващите се територии, също се прави позоваване, когато

⁴ Следва да се отбележи, че докато например във френската езикова версия на указанията за преговори се говори за „populations“, в английската се говори за „people“. Това е пример за различната терминология, използвана в документите на ООН. Така например в становището от 16 октомври 1975 г. Международният съд използва в заключението си термина „populations“ във френската езикова версия, но „people“ в английската езикова версия.

става въпрос за социално-икономически ползи, на жителите на тези територии⁵. Като се имат предвид тези различия и трудностите да се оцени въздействието върху народ, чиито очертания все още не са определени, с оглед на факта, че преференциите обхващат продуктите на дадена територия и че поради това логично ползите ще бъдат свързани основно с тази територия, анализът се съсредоточи върху ползите за населението на Западна Сахара.

Критериите за оценка се основават на съответните параметри в рамките на член 73 от Устава на Организацията на обединените нации, който предвижда, че тези „които поемат отговорност за управлението на територии, чиито народи още не са достигнали до пълно самоуправление, признават принципа, съгласно който интересите на жителите на тези територии са първостепенни“, и че същите „приемат като свещен дълг задължението да оказват възможно най-голямо съдействие за благополучието на жителите на тези територии“.

Така оценката се отнася до търговските потоци от Западна Сахара и по-конкретно до рибните продукти, селскостопанските продукти и фосфатите, както и до въздействието върху природните ресурси, заетостта и правата на човека. Тя се основава не само на анализ на съществуващите данни, но и на прогнозиране. С оглед на особеното положение на Западна Сахара и на трудността за Съюза като трета страна да провежда проучвания на нейната територия, Комисията положи усилия да получи обективни и надеждни данни по-специално чрез обмен с Мароко, гражданското общество и Фронта Полисарио, както и чрез позоваване на информация, която е обществено достъпна. Комисията взе също така предвид всяка друга налична информация. В някои случаи информацията е неубедителна и ограничена.

Консултация със заинтересованите страни

Службите на Европейската комисия и Европейската служба за външна дейност проведоха обширни консултации с населението на Западна Сахара.

Тези консултации показаха преобладаваща подкрепа за изменението на споразумението за либерализация с цел разширяване на тарифните преференции, като те обхващат продуктите от Западна Сахара. Мнозинството от участниците отбелязват положителното въздействие върху населението като цяло, като подчертават по-специално определящия лостов ефект, който биха имали такива търговски преференции по отношение на частните инвестиции. Те посочват, че привилегированият достъп до европейските пазари би могъл да подобри бизнес климата, както и европейските преки инвестиции, като по този начин би подкрепил новия модел на устойчиво развитие чрез участие на Западна Сахара. За сметка на това, също така според тази преобладаваща гледна точка, продължаващата правна несигурност, която обременява търговските потоци със Западна Сахара, би застрашила в значителна степен социално-икономическото развитие, за което свидетелства вече забавянето на търговските отношения на Западна Сахара с някои държави членки или в някои сектори. Според тези участници ограничаването на достъпа на Западна Сахара до чуждестранните пазари и инвестиции само би попречило на развиването на ендегенни икономически дейности и би възпрепятствало определени промени от социално-икономически или политически характер точно в момента, в който развитието на Западна Сахара най-накрая изглежда, че ще започне да набира скорост.

⁵ Резолюция относно икономически и други дейности, които накърняват интересите на народите на несамоуправляващите се територии, приета от Общото събрание на 7 декември 2017 г. (документ A/RES/72/92 от 14 декември 2017 г.).

Фронтът Полисарио, с когото също бяха проведени консултации, и някои неправителствени организации изразяват отрицателни становища. Независимо от това те не бяха мотивирани от специфичните отрицателни последици за населението на Западна Сахара от прилагането на предвижданите тарифни преференции, а по-скоро от страх преференциите да не съхранят във времето статуквото по отношение на Западна Сахара, която според тях е окупирана от Мароко.

От оценката става ясно, че предоставянето на предвидените от споразумението за асоцииране ЕС—Мароко тарифни преференции има положително въздействие върху икономиката на Западна Сахара и би трябвало да запази и дори потенциално да увеличи в бъдеще този ефект. Страхът разширяването на тарифните преференции да доведе до признаване на статуквото не е основателен, тъй като нищо в споразумението не предполага признаване на суверенитета на Кралство Мароко над Западна Сахара.

Права на човека

Що се отнася до положението с правата на човека в Западна Сахара, то съответства като цяло на положението с правата на човека в Мароко. Механизмите и законите, които регламентират защитата, са едни и същи. Съществуват обаче специфични особености за Западна Сахара във връзка с политическия спор, по-специално по отношение на свободата на изразяване, организиране на демонстрации и сдружаване. Всъщност всякакво „подкопаване на териториалната цялост“, тоест включително и движението за независимост, симпатизиращо на Фронта Полисарио, е забранено и се наказва с глоба и дори с лишаване от свобода.

Като цяло, що се отнася до очакваното въздействие от разширяването на тарифните преференции, като те обхвалят продуктите от Западна Сахара, върху положението с правата на човека на тази територия, следва да се разсъждава по аналогия с въздействието на споразумението за асоцииране ЕС—Мароко върху положението с правата на човека в Мароко. Доколкото споразумението насърчава регулаторното сближаване със стандартите на Европейския съюз в различни области, се установява непряк положителен ефект по отношение на условията на труд (например мерките за сигурност), трудовото законодателство (например закрилата на децата), фитосанитарните мерки или защитата на потребителите.

Въздействие върху икономиката и търговията

Що се отнася до различните сектори на икономическа дейност, бе достигнато до следните заключения.

В Западна Сахара има селскостопанско производство, най-вече ранни плодове и зеленчуци (домати и пъпеши), за които съществува пазар в Европейския съюз. Това производство се оценява на 64 000 тона и представлява 14 000 преки работни места. Стойността му при внос възлиза на около 65 милиона евро. При липсата на тарифни преференции дължимите мита за такъв износ биха били в размер на 6,6 милиона евро.

Тези икономически ползи биха могли да се увеличат, ако в бъдеще Западна Сахара развие още повече производството и износа си към Европейския съюз в рамките на разглежданите понастоящем проекти. Това би имало въздействие и върху броя работни места, които според някои предвиждания биха могли да нараснат петкратно. Що се отнася до твърденията, според които насърчаното от споразумението развитие на селскостопанските дейности би оказало въздействие върху използването на природните

ресурси, по-специално върху водата, при мароканските предвиждания за използването на водоносния хоризонт, макар и да се подлагат под съмнение от някои, се установява несъществуващо въздействие върху резервите от невъзобновяеми водни източници. Също така са взети мерки, за да се намали използването на вода от водоносния пласт (локализирано напояване, обезсоляване на морска вода). Като цяло, от една страна изглежда, че понастоящем има малко надеждни алтернативи, за да се даде възможност за икономическо развитие на засегнатата територия, а от друга страна, отрицателните последици от използването на водните ресурси се компенсират от положителното икономическо въздействие за Западна Сахара.

Що се отнася до сектора на рибните продукти, в Западна Сахара съществува значителна промишленост за преработване на рибни продукти, която включва 141 предприятия, притежаващи разрешение за износ в Европейския съюз. Износът на рибни продукти от територията през 2015 г. и 2016 г. е между 100 и 200 милиона евро. Броят на работните места, който зависи пряко или непряко от този износ към Европейския съюз, е около 45 000. Поради това разширяването на тарифните преференции, като те обхвалят този внос, би имало значително въздействие върху икономиката на територията и следователно върху заетостта. То би било и в съответствие с приноса на Европейския съюз чрез финансовата му помощ за подкрепата и развитието в Западна Сахара на конкурентоспособността на сектора, на заетостта и качеството на живот на рибарите, както и на устойчивото използване на природните ресурси. В противен случай непредоставянето на тези преференции би възпрепятствало износа и заетостта и би улеснило прехвърлянето на тези преработвателни дейности към други места и вероятно към Мароко. Това би било в противоречие с целите на Европейския съюз за подкрепа на развитието на този сектор в Западна Сахара.

Европейските вносители на рибни продукти от Западна Сахара посочиха, че с оглед на високото ниво на общата външна тарифа (извън преференциите — с прилагане на непреференциалните ставки) закупуването на тези продукти не би било много изгодно, ако не бъде предоставено никакво преференциално третиране.

И на последно място, що се отнася до фосфатната промишленост и настоящото ѝ състояние, изключването на Западна Сахара от споразумението за асоцииране няма да окаже непосредствено и пряко въздействие върху нея. Могат да бъдат посочени три основни причини за това: 1. някои продукти (сурови фосфати) се ползват от „нулева“ митническа ставка (клауза за най-облагодетелствана нация), 2. няма производство на фосфати, за които съществува пазар в рамките на Съюза, 3. преработването в Мароко (или във всяка друга държава, с която Европейският съюз е сключил преференциално споразумение) на някои произведени в Западна Сахара фосфати би било достатъчно, за да се предостави преференциален произход на тези продукти от Мароко, така че ползването на преференции за тези преработени продукти не зависи от произхода на полезните изкопаеми.

В същото време изглежда, че предоставянето на преференции на продуктите с произход от Западна Сахара би имало въздействие върху бъдещото развитие на производството на някои фосфати. Всъщност заявените сериозни инвестиции (повече от 2 милиарда долара) в производството на получени от фосфати продукти в Западна Сахара (по-специално фосфорна киселина и торове) биха били възпрепятствани, ако спрямо износа към Съюза на тези фосфатни продукти не може да се прилага преференциално третиране. При липсата на преференции инвестициите на други места, където производството би се ползвало с преференции (например в Мароко), биха били по-

привлекателни, отколкото в Западна Сахара. Преустановяването на инвестициите в Западна Сахара би оказало въздействие върху производствения капацитет, разнообразието на продуктите и следователно върху заетостта в сектора на фосфатите в региона.

Като цяло предоставянето на тарифни преференции би трябвало да окаже значително въздействие върху икономическото развитие на територията. За да се осигури обаче наблюдението на всички тези последици, в споразумението е предвидена изрично подходяща рамка и процедура, които позволяват на страните да оценят въз основа на редовен обмен на информация последиците от него по време на прилагането му.

Въпреки трудността да се получават винаги точни данни, това проучване позволява да се заключи, че в Западна Сахара съществуват икономически и производствени дейности, за които би било от най-голям интерес да се възползват от същите тарифни преференции като предоставените на Кралство Мароко. В действителност някои от тези производства са се ползвали до 21 декември 2016 г. от такива преференции, което е позволило развитието на икономическа дейност и създаването на работни места в Западна Сахара — това се отнася по-специално за секторите на рибните продукти и на някои селскостопански продукти. Разширяването на тарифните преференции на Съюза, като те обхвалят тези продукти, би позволило да се осигури съхраняването на този износ.

Необходимата диверсификация на икономическия потенциал на Западна Сахара предполага насърчаването на външните инвестиции, предпоставка за което е по-специално по-добрата правна сигурност и следователно изясняване на тарифните условия, приложими по отношение на настоящия или бъдещия износ от Западна Сахара към Съюза. Разширяването на тарифните преференции, като те обхвалят продуктите от Западна Сахара, може да обезпечи сигурността във връзка с условията за инвестиции и с оглед на неизползвания икономически потенциал на територията и настоящото слабо равнище на преките чуждестранни инвестиции да благоприятства бърз и значим подем, който да бъде от полза за местната заетост.

В противен случай непредоставянето на тарифни преференции би възпрепятствало в значителна степен износа от Западна Сахара, по-специално на рибни и селскостопански продукти, и следователно е вероятно вече ограниченият брой на тези производства да намалее още повече, което би означавало допълнително да се затрудни развитието на територията. Всъщност ако преференциите не бъдат разширени, като обхвалят продуктите от Западна Сахара, тези продукти биха подлежали на облагане с приложимите в Съюза мита съгласно режима на най-облагодетелствана нация, и поради това не биха имали привилегирован достъп до пазара на Съюза. Това би засегнало в много ограничена степен износа на промишлени продукти (фосфати), но би имало много отрицателно въздействие върху износа на рибни и селскостопански продукти към Съюза.

Като цяло предоставянето на тарифни преференции би трябвало да има значително въздействие върху развитието на икономиката на Западна Сахара, като окаже стимулиращ ефект върху инвестициите в тези сектори. Това се отнася например за някои фосфати (по-специално за фосфорната киселина и торовете), за които вече са предвидени инвестиции, за селското стопанство, където също има проекти за развитие, както и за рибарството. В противен случай, ако такива преференции не бъдат

предоставени, инвестициите, развитието и диверсифицирането на икономическите дейности, както и заетостта биха били възпрепятствани.

От международното право и по-специално от член 36 от Виенската конвенция следва, че предоставянето на преференции само по себе си е само допълнително право за територията на Западна Сахара, без да включва задължения в замяна на предоставянето, и следователно може да се предположи, че то е от полза за Западна Сахара. Всъщност твърдените потенциално отрицателни последици са с изцяло непряк характер в случая на заетостта или на използването на водните ресурси. По отношение на правата на човека никакъв отрицателен ефект не може да бъде отдаден на тарифните преференции.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Предложението не е свързано с Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT).

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Що се отнася до приходите от мита на Съюза, не би трябвало да има никакво значимо отражение върху бюджета. В това отношение се припомня, че до 21 декември 2016 г. продуктите с произход от Западна Сахара на практика не са облагани с мита при влизането им в Съюза.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

За да се осигури наблюдението на всички тези последици от споразумението върху засегнатото население и използването на природните ресурси на съответните територии, в споразумението е предвидена изрично подходяща рамка и процедура, които позволяват на страните да оценят въз основа на редовен обмен на информация последиците от него по време на прилагането му. Европейският съюз и Мароко се споразумяха да обменят съвместно информация поне веднъж годишно в рамките на Комитета за асоцииране, създаден със споразумението за асоцииране ЕС—Мароко. Специфичните условия и ред на извършване на тази оценка ще бъдат определени впоследствие с цел приемането им от Комитета за асоцииране.

Освен това гражданското общество ще бъде информирано от службите на Комисията и от Европейската служба за външна дейност за прилагането на споразумението.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за сключване на споразумение под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Кралство Мароко за изменение на протоколи № 1 и № 4 към Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 6, буква а), подточка i) от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент,

като има предвид, че:

- (1) Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна⁶ (наричано по-долу „споразумението за асоцииране“), влезе в сила на 1 март 2000 г.
- (2) От влизането в сила на споразумението за асоцииране Съюзът продължи да укрепва двустранните си отношения с Мароко и му предостави напреднал статут.
- (3) Едновременно с това Съюзът, който не е признал суверенитета на Кралство Мароко над Западна Сахара, последователно потвърждаваше ангажимента си за разрешаването на спора в Западна Сахара, която е несамоуправляваща се територия, понастоящем управлявана в голяма степен от Мароко. Той подкрепя изцяло положените усилия от Генералния секретар на Организацията на обединените нации и от личния му пратеник за подпомагане на страните да постигнат справедливо, трайно и взаимноприемливо политическо решение, което да позволи самоопределението на народа на Западна Сахара в рамките на договорености в съответствие с принципите и целите на Устава на Организацията на обединените нации, така както са залегнали в резолюциите на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации, и по-специално неговите резолюции 2152 (2014 г.) и 2218 (2015 г.).
- (4) От влизането в сила на споразумението за асоцииране продуктите с произход от Западна Сахара със сертифициран марокански произход се внасят в Съюза, като се ползват от предвидените в съответните разпоредби на посоченото споразумение тарифни преференции.

⁶ ОВ L 70, 18.3.2000 г., стр. 2.

- (5) В решението си, постановено по дело C-104/16 P⁷, Съдът на Европейския съюз обаче уточнява, че споразумението за асоцииране обхваща единствено територията на Кралство Мароко, а не Западна Сахара, която е несамоуправляваща се територия.
- (6) Важно е да се следи развилите се във времето търговски потоци да не бъдат нарушавани, като същевременно се установят подходящи гаранции за защита на правата на човека и за устойчивото развитие на съответните територии. Поради това на 29 май 2017 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори с Кралство Мароко за установяване на правно основание за предоставяне на предвидените в споразумението за асоцииране тарифни преференции на продуктите с произход от Западна Сахара. Споразумението между Европейския съюз и Кралство Мароко е единственото средство, с което може да се гарантира, че при вноса на продукти с произход от Западна Сахара те се ползват от притежаването на преференциален произход с оглед на факта, че мароканските органи са единствените, които могат да гарантират спазването на правилата, необходими за предоставянето на такива преференции.
- (7) Комисията оцени потенциалното въздействие на споразумението върху устойчивото развитие, по-специално с оглед на ползите и неблагоприятните последици от предоставените на продуктите от Западна Сахара тарифни преференции за засегнатото население и последиците във връзка с използването на природните ресурси на съответните територии. Изключително трудно е да се измерят последиците от тарифните предимства по отношение на заетостта и използването на природните ресурси, тъй като те имат непряк характер. Също така не е лесно да се получи обективна информация в това отношение.
- (8) От тази оценка обаче е видно, че като цяло ползите за икономиката на Западна Сахара от предоставянето на предвидените в споразумението за асоцииране тарифни преференции на продуктите с произход от Западна Сахара и по-специално мощният лостов ефект за икономиката и следователно за социалното развитие, който представлява то, надвишават посочените в процеса на консултации отрицателни последици, сред които е екстензивното използване на природните ресурси, по-специално на запасите от подпочвени води, за което са взети мерки.
- (9) По този начин разширяването на тарифните преференции, като те обхващат продуктите с произход от Западна Сахара, като цяло ще има положително въздействие за засегнатото население и би трябвало да запази и дори потенциално да увеличи в бъдеще този ефект. Оценката показва, че разширяването на тарифните преференции, като те обхващат продуктите от Западна Сахара, може да обезпечи сигурността във връзка с условията за инвестиции и да благоприятства бърз и значителен подем, който да бъде от полза за местната заетост. Съществуването в Западна Сахара на икономически и производствени дейности, за които би било от най-голям интерес да се възползват от предвидените в споразумението за асоцииране тарифни преференции, показва, че непредоставянето на тарифни преференции би възпрепятствало в значителна степен износа от Западна Сахара, и по-специално износа на рибни и селскостопански продукти. Предоставянето на тарифните преференции би трябвало да има и положително въздействие върху развитието

⁷

Решение на Съда от 21 декември 2016 г., Съвет/Front Polisario, C-104/16 P, ECLI:EU:C:2016:973.

на икономиката на Западна Сахара, като окаже стимулиращ ефект върху инвестициите.

- (10) Комисията, във връзка с Европейската служба за външна дейност, се увери също така, че засегнатото от споразумението население е взело участие по подходящ начин чрез консултации, в които е участвал широк кръг от социално-икономически и политически заинтересовани лица от населението на Западна Сахара. Мнозинството от тях се произнесоха в полза на разширяването на тарифните претенции на споразумението за асоцииране, като те обхватат Западна Сахара. Тези, които отхвърлят разширяването, не посочват конкретни отрицателни последици за населението на територията, а основно считат, че това споразумение ще затвърди позицията на Мароко на територията на Западна Сахара. Нищо обаче в съдържанието на това споразумение не позволява да се счита, че с него се би се признал суверенитетът на Мароко над Западна Сахара. Впрочем Съюзът ще продължава да полага още по-големи усилия за подкрепа на започналия под егидата на ООН процес за мирно разрешаване на спора.
- (11) В съответствие с решение [XXX] на Съвета от [...] ⁸ споразумението под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Кралство Мароко за изменение на протоколи № 1 и № 4 към Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна, бе подписано на [...], при условие че бъде сключено на по-късна дата.
- (12) Споразумението допринася за постигането на целите, преследвани от Съюза в рамките на член 21 от Договора за Европейския съюз.
- (13) Споразумението следва да бъде одобрено от името на Европейския съюз,
- ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Споразумението под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Кралство Мароко за изменение на протоколи № 1 и № 4 към Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна, се одобрява от името на Съюза.

Текстът на споразумението е приложен към настоящото решение.

Член 2

Председателят на Съвета посочва лицето, упълномощено да извърши от името на Съюза предвидената в споразумението нотификация, за да се изрази съгласието на Съюза да бъде обвързан със споразумението.

⁸ Решение [...] на Съвета от [...] за подписване от името на Европейския съюз на споразумение под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Кралство Мароко за изменение на протоколи № 1 и № 4 към Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна (ОВ L [...], [...], стр. [...]).

Член 3

Настоящото решение влиза в сила на [...] ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*